Postbus 58285, 1040 HG Amsterdam

Datum
1 december 2025

Ons kenmerk
SBK/106809/JB

Bijlage(n)
1

Aan het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Directeur-Generaal Sociale Zekerheid en Integratie [redacted]
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Onderwerp
Reactie aangepaste wetswijziging Wet SUWI in verband met het versterken van de arbeidsmarktinfrastructuur

Geachte [redacted],

Op 8 oktober jl. heeft u aan UWV verzocht om aanvullend op onze eerdere bestuurlijke reactie van mei 2025 een globaal inzicht te geven in de uitvoeringsconsequenties van de aangepaste onderdelen van het wetsvoorstel.

UWV is verheugd dat met het aangepaste wetsvoorstel UWV en centrumgemeenten een gezamenlijke taak krijgen voor de inrichting van de Werkcentra. Deze gezamenlijke taak biedt een grondslag voor gegevensuitwisseling tussen UWV en gemeenten en andere partijen. Bij de doorverwijzing van werkenden, werkzoekenden en werkgevers naar de gewenste dienstverlening in verband met deelname aan de arbeidsmarkt kunnen UWV en gemeenten op basis van de nieuwe grondslag naam- en contactgegevens verstrekken aan de desbetreffende dienstverlener. Doorverwijzing naar de gewenste dienstverlening vindt enkel plaats na instemming van de werkende, werkzoekende of werkgever. Hiermee draagt de dienstverlening van UWV en gemeenten beter bij aan het doel van toegankelijke arbeidsmarktdienstverlening voor werkenden, werkzoekenden en werkgevers.

UWV zal voor nu volstaan met een bestuurlijke reactie op de aanvullende wetswijzigingen. Pas als alle relevante wet- en regelgeving compleet is (inclusief aanpassing van lagere regelgeving zoals het Besluit SUWI), brengt UWV een volledige uitvoeringstoets uit. Op dat moment oordeelt UWV over de uitvoerbaarheid van de regelgeving en biedt dan ook inzicht in de uitvoeringskosten.

UWV gaat in deze bestuurlijke reactie in op de volgende wetsaanpassingen:

1. UWV en centrumgemeenten krijgen een gezamenlijke (wettelijke) taak voor de inrichting van de Werkcentra. Overige gemeenten krijgen *de bevoegdheid* om in een Werkcentrum te participeren.
2. Die gezamenlijke wettelijke taak van UWV en de centrumgemeente in een arbeidsmarktregio voorziet in een grondslag voor de gegevensuitwisseling tussen de gidsen van UWV/gemeenten enerzijds en overige arbeidsmarktdienstverleners (niet SUWI-partijen). Op basis van deze grondslag kunnen de gidsen contactgegevens verstrekken aan de overige arbeidsmarkt- dienstverleners.
3. Doorverwijzing van de burger of werkgever vindt uitsluitend plaats na diens instemming.

Ad 1 Reactie op wetsaanpassing relatie centrumgemeente overige gemeenten

De centrumgemeente en UWV krijgen een gezamenlijke (wettelijke) taak om tot de inrichting van een Werkcentrum te komen. (Regio) gemeenten die niet als centrumgemeenten zijn aangemerkt krijgen naast de

centrumgemeenten de mogelijkheid om *in afstemming met de centrumgemeenten én UWV* eveneens een Werkcentrum in te richten. Centrumgemeenten voeren de regie en bewaken de eenheid van de uitvoering van de taken in de locaties van de Werkcentra in de arbeidsmarktregio. Op hoofdlijnen kan UWV zich vinden in de regierol die aan de centrumgemeente wordt toebedeeld.

Aandachtspunt rondom communicatie en merknaam.

UWV constateert dat de 'merknaam' Werkcentrum op verschillende verschijningsvormen van regionale loketten wordt 'geplakt'. Naar 2027 toe vraagt dit mogelijk om een herijking van de huidige situatie waarbij er speciale aandacht wordt gevraagd voor die loketten waarbij er noch betrokkenheid van een centrumgemeente is, noch van UWV.

Randvoorwaarden rondom gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid

- Met betrekking tot de gegevensverwerking staat UWV als landelijke organisatie voor een uitdaging. Immers samen met de (centrum)gemeente waarmee UWV een Werkcentrum inricht, dient een onderlinge regeling gesloten te worden. Deze onderlinge regeling zal minimaal de elementen moeten bevatten die blijkens artikel 26 van de AVG moeten worden geregeld. Deze onderlinge regeling borgt de rechten van betrokkene die voortvloeien uit de AVG (bijvoorbeeld bij wie kan betrokkene aankloppen in het kader van inzage- en correctierecht).
- Gemeenten, die geen centrumgemeente zijn, kunnen met instemming van UWV ook een Werkcentrum inrichten. Uit oogpunt van arbeidsmarktdienstverlening en samenwerking acht UWV het gewenst dat naast centrumgemeenten ook regiogemeenten een Werkcentrum samen met UWV kunnen inrichten. In dat geval bestaat het risico dat er een veelvoud aan inhoudelijk afwijkende onderlinge regelingen bijkomt. UWV acht dat ongewenst. Vandaar dat UWV onderstaande randvoorwaarden stelt met betrekking tot de regiogemeenten.
    - Voor elke arbeidsmarktregio geldt dezelfde (identieke) onderlinge regeling waarvan niet valt af te wijken. Deze voorwaarde ondersteunt eenduidige landelijke uitvoering én gemeenten zijn aan dezelfde onderlinge regeling gebonden. Naast uiteraard de wettelijke vereisten vanuit de AVG.
    - *Binnen* een arbeidsmarktregio zal UWV met elke gemeente, waarin een Werkcentrum wordt geopend (dus zowel met de centrumgemeente als met de regiogemeenten in die arbeidsmarktregio) een onderlinge regeling moeten sluiten. Om te borgen dat regiogemeenten dezelfde identieke onderlinge regeling toepassen dient de centrumgemeente hierop de regie te voeren vanuit zijn rol als regiehouder. Alleen op deze manier wordt binnen een arbeidsmarktregio differentiatie in de naleving van de AVG voorkomen. Als aan bovenvermelde voorwaarden wordt voldaan zal dit onderdeel voor UWV uitvoerbaar zijn.

Ad 2 en 3 Algemene reactie m.b.t. de gegevensverwerking

UWV is er zeer content mee dat SZW een wettelijke grondslag heeft gecreëerd voor die situaties dat gidsen van UWV/gemeenten in het Werkcentrum een noodzaak zien om persoonsgegevens te verwerken t.b.v. 2e lijndienstverlening met niet-SUWI partijen (nieuw artikel 33g lid 2 Wet SUWI).

Bij het doorverwijzen naar 2de lijn dienstverlening is het uitgangspunt dat als een burger/werkgever zich bij het Werkcentrum meldt, deze *zelf* contact legt met een (2e lijn)dienstverlener. Gidsen kunnen eventueel ondersteunen bij het leggen van dit contact. Hetzij door mee te lopen naar het loket van de dienstverlener als deze op het Werkcentrum aanwezig is; hetzij door te ondersteunen bij het eerste telefonische/mailcontact. Dit sluit aan bij de handelwijze tijdens de transitieperiode in afwachting van definitieve wetgeving.

Voor hen die meer ondersteuning nodig hebben, biedt de beoogde nieuwe wettelijke grondslag uitkomst. Adviseurs van UWV (en gemeenten) die de (digitale) gidsrol vervullen kunnen zo op een ordentelijke manier burgers en werkgevers in contact brengen met de meest passende (2e lijn)dienstverlener/dienstverlening. Tegelijkertijd stelt de praktische uitwerking van deze grondslag zowel UWV als gemeenten voor een uitdaging. Immers de contactgegevens kunnen slechts verwerkt worden met (expliciete) instemming van de burger/werkgever. Het belang van een eenduidige uitleg/invulling van de privacywetgeving is groot, dit speelt op vrijwel alle huidige en toekomstige dossiers (zoals 1-overheidsloket). De burger/werkgever dient duidelijk

en begrijpelijk geïnformeerd te worden wat instemming inhoudt. En deze instemming dient op eenvoudige wijze gegeven te kunnen worden.

Werkwijze 'verwerken contactgegevens met instemming' t.b.v. vrijwillige verwijzing naar hulpverlenende instantie

- UWV hecht aan transparantie voor burger en werkgever. Transparantie is van het grootste belang om onderling vertrouwen te bewerkstelligen om zo een succesvolle verwijzing naar de juiste dienstverlening/-verlener tot stand te brengen. Burger/werkgever moet op enigerlei manier inzichtelijk worden gemaakt dat zij hebben ingestemd met de verwerking van hun contactgegevens en met welke partij én met welk doel de gids deze gegevens verwerkt.
- Binnen UWV wordt reeds gewerkt met de zgn. schakel/verwijsfunctie waarbij adviseurs contactgegevens verwerken met instemming van de cliënt op basis van artikel 73 11e lid[1] Wet SUWI. In de werkprocessen staat beschreven dat de adviseur in het Werkplan vermeldt naar welke instantie de cliënt is verwezen, met welk doel en op welke wijze de hulpverlenende instantie contact met de cliënt kan opnemen. De verwijzing vindt geheel op vrijwillige basis plaats. Maakt een cliënt geen gebruik van de dienstverlening van de hulpverlener, dan heeft dit géén impact op de re-integratieondersteuning/uitkering.
- UWV ziet een vergelijkbare werkwijze ook voor zich t.b.v. de gidsfunctionaliteit. Echter, UWV krijgt *gezamenlijk* met de centrumgemeente de verantwoordelijkheid om in de arbeidsmarktregio de gidsfunctionaliteit in te richten. Om burgers en werkgevers vanuit de (digitale) gidsfunctionaliteit op een gelijke wijze te bejegenen, formuleert UWV hierbij een aantal randvoorwaarden.

Randvoorwaarden m.b.t. doorverwijzing door gids:

- Het is van belang dat SZW in lagere regelgeving richting geeft welke contactgegevens door een (digitale) gids verwerkt kunnen worden;
- Er is nadere duiding nodig m.b.t. eventuele (digitale) vastlegging en bewaartermijnen van de contactgegevens en het vernietigen van deze contactgegevens. Tevens zullen hetzij via regelgeving hetzij via een convenant afspraken nodig zijn over o.a. kwaliteit van de gegevens/informatie, herleidbaarheid van informatie, via welk kanaal of platform informatie wordt gedeeld alsmede de veiligheid/betrouwbaarheid van dat kanaal/platform;
- In de uitwerking van de lagere regelgeving dient daar waar mogelijk rekening te worden gehouden met het kunnen bieden van maatwerk aan burgers/werkgevers;
- De gidsen (her)bevestigen aan burger/werkgever de door hen gegeven vrijwillige instemming m.b.t. de verwerking van de contactgegevens, met welk doel en met welke instantie de contactgegevens zijn verwerkt, om welke gegevens het gaat en hoe de 2e lijn dienstverlener contact met hen zal opnemen;
- Afstemming met VNG én/of een vertegenwoordiging van gemeenten is onontbeerlijk om de verwijsfunctie zo uniform mogelijk in te richten waarbij een gelijke duiding van het wettelijk handelingskader voorop staat. Afstemming draagt bij aan een algemeen gedragen commitment. Ervaring met de inrichting van de huidige gidsfunctie in de transitieperiode laat zien dat heldere kaders gewenst zijn om interpretatieverschillen en onderlinge discussie te voorkomen;
- Met VNG/gemeenten werkt UWV een oplossingsrichting uit op welke wijze (digitale) gidsen 'vastleggen' dat de burger/werkgever instemming heeft verleend. Daarnaast is het de vraag of en zo ja door wie gemonitord dient te worden dat de 2e lijn dienstverlener contact heeft opgenomen met de burger of werkgever én op welke wijze die monitoring kan plaatsvinden. UWV voorziet hier een relatie met de digitale omgeving Werkcentrum.nl waarvoor op korte termijn eveneens een verzoek tot Uitvoeringstoets aan UWV wordt voorgelegd;
- In verband met de registratie van verleende instemming van de burger/werkgever met het doorgeven van contactgegevens is voorts van belang of SZW dit wil terugzien in een (nieuw) dataproduct. Ook is wenselijk dat SZW tijdig aangeeft of en zo ja per wanneer zij welke beleidsinformatie wenst te ontvangen omtrent de gegevensuitwisseling tussen de deelnemers van de arbeidsmarktregio's.

[1] Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen verstrekt aan een ondersteunende instantie de gegevens die noodzakelijk zijn om contact met de uitkeringsgerechtigde op te nemen ten behoeve van hulpverlening. Dit geschiedt uitsluitend met instemming van de uitkeringsgerechtigde.

Memorie van Toelichting

UWV heeft een aantal suggesties gedaan tot aanpassing van de Memorie van Toelichting bij de wetswijziging wet SUWI in verband met versterking van de arbeidsmarktinfrastructuur. Deze zijn op ambtelijk niveau met uw medewerkers gedeeld.

Tot slot, de hervorming van de arbeidsmarkt krijgt steeds meer vorm. In alle arbeidsmarktregio's wordt hard gewerkt om de dienstverlening aan werkzoekenden, werkenden en werkgevers te verbeteren. Op dit moment zijn er, vooruitlopend op de definitieve wetgeving, inmiddels al 28 arbeidsmarktregio's die met partners werken volgens het gedachtegoed van het Werkcentrum; deels fysiek én digitaal (16), deels digitaal (12). De arbeidsmarktregio's die nog geen Werkcentrum hebben, krijgen volgens planning in de loop van 2025 of in het eerste kwartaal van 2026 een digitaal en fysiek Werkcentrum.

UWV verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog vragen hebben dan vernemen wij die uiteraard graag.

Met vriendelijke groet,

Maarten Camps
Voorzitter Raad van Bestuur